

ÅRSBERETNING for 2004

Året går på hæld. Tid til refleksion:

Hvad har vi nået? Har det været godt? Er vi blevet flere? Har foreningen kræfter til at fortsætte?

Sidste foredrag i 2003 kom af gode grunde ikke med i årsberetningen, da det blev holdt på generalforsamlingsaftenen. Emnet var: Sommerfugle eller gylle. Michael Stolze var meget diplomatisk i forhold til de diskussioner, der har været i Danmark 2004 om dette emne. Det var året, hvor Foreningen af Gylleramte holdt konference på Christiansborg.

Det blev et bemærkelsesværdigt år, hvor der har været brug for alle, der har viden om naturen og lyst til at gøre noget, for at den skal bestå.

I januar fik vi professor Kaj Sand-Jensen til at fortælle om Wesenberg-Lund og hans store indsats for naturen. Dalgas undervises der om i skolen, men Wesenberg-Lund, der gik ind som naturens advokat, idet han kæmpede mod den herskende ensidige nyttemoral, har næsten været glemt. Dalgas har en boulevard i Århus Wesenberg-Lund har et stræde i Hillerød, der ender blindt. Det ligger der forhåbentlig ikke noget symbolsk i. Kaj Sand-Jensens bog kan betyde, at en af de vigtige frontkæmpere ikke bliver glemt, men tværtimod kan give inspiration. Alle, der hørte foredraget, sagde: "Den bog skal jeg have læst." Hvis det alligevel ikke blev til noget, så køb den nu og giv den efter endt læsning til en anden i julegave. Bogen hedder: Den sidste Naturhistoriker - Naturforkæmperen og videnskabsmanden Carl Wesenberg-Lund. Udgivet på Gads Forlag. 2003.

Vi tog tidens udfordring op. Et foredrag om stamceller. Foredraget var ikke let tilgængeligt, men det var et skridt på vejen til at lære noget om den nye biologiske teknik. Alle aviser skriver om det, som om det var noget let forståeligt og ikke noget yders kompliceret. Gravide skal tage stilling til, om de ved fødslen vil have taget blod fra navlesnoren til nedfrysning. Riiskær vil i hvert fald gerne tjene penge på det. Lone Rønnov-Jessen gjorde et godt forsøg på at få os til at følge med i debatten.

Fritz Raae fortalte om sommerfuglenes træk. Han ikke blot fortalte, men viste det mest fantastiske diasshow, man kunne ønske sig. Man følte, at han fuldstændig havde levet sig ind i sommerfuglenes træk. Han fulgte dem både i naturen og litteraturen. Vi fik en aften af megen stor underholdningsværdi, men med meget høj faglighed. Vi tilhørere følte, at sommerfugle simpelt hen er de vigtigste og mest interessante dyr i verden.

Der er dannet en Knud Rasmussen forening. Det gjorde vi opmærksom på ved at arrangere et besøg i Knud Rasmussens Hus i Hundested. Museet er nyistandsat. Deltagerne nød det smukke hus og den flotte udsigt over Kattegat. Det var særlig hundeelskerne, der nød Torben Diklevs fortælling, men det er da også spændende at høre, hvad hunde de kan klare i samarbejde med menneskene i "Menneskenes land." Hvis man vil følge med i udviklingen på museet, kan man læse på hjemmesiden: [www.Knud Rasmussens Hus](http://www.KnudRasmussensHus.dk).

I maj var vi på cykeltur i Grib Skov. Biolog Henrik Jørgensen var leder. Han førte os bl.a. ud til Nydam, hvor vi skulle se hvor mange blomsterplanter, der er indvandret i de år, som engen har været slået med le. Vi fik dog ikke lov til at gå ud over engen, da det var lige før le-slåning. Stor forargelse vakte det da også, da en gruppe mountainbike cyklister pludselig væltede ind over engen. Turen blev ikke ringere af, at også skovfoged Ole Andersen var med. Det betød, at vi fik set andre restaurerede områder. Lille Grib Sø, m.m. Vi fik også demonstreret, hvor mange der er interesseret i at bruge skoven, for vi så en familie, der lod deres hund svømme ud i Sandskredsmosen, hvor der yngede hvinand. Vi så ryttere, der red på veje, som de ikke havde fået lov til at ride på og vandrere, der lige som os, syntes, at skoven var deres. Det blev en pragtfuld dag, men samtidig også en dag, hvor det blev tydeliggjort, at der må være regler for færdsel og brug af naturen. Det håber vi, at der kommer styr på, hvis vi får en nationalpark, der omfatter alle herlighederne.

Ekskursionen til Furesøen havde vi uheld med. Datoen blev flyttet, og vi kom længere frem mod sommerferien, hvor der foregår så meget. Bestyrelsen var ked af at måtte aflyse på grund af for få tilmeldte. Vi havde ellers ventet en tur med fagligt indhold og hyggeligt samvær bagefter, ligesom vi havde året før i Vaserne. Men det vigtigste er, at projektet går godt. Jeg ved, at biologerne Ida Dahl Nielsen og Morten Jepsen gjorde en kæmpe indsats for at få penge hjem fra EU. Målet er at genskabe naturen i søen, sådan som dyre- og plantelivet var omkring år 1900. Der skal iltes de næste 10 år, og der skal fiskes med bundgarn og vod de næste to år. Man kan følge projektet på www.Furesoe.dk.

Efter sommerferien blev der heldigvis igen god tilslutning til vores tur til Saksfjed og Hyllekrog. Naturvejleder Allan G. Nielsen fortalte om plejen af Fugleværnsfondens reservat. Det bør nævnes, at der er en aktiv vennekreds, der yder frivilligt arbejde på arealet. Det er jo ikke nok at frede et område, det skal også vedligeholdes. Vi så bl.a. en flok stenvender.

Svampekskursionen, som for mange er årets højdepunkt, gik fint. Takket være Søren Agerlunds Rasmussens tur med traktoren kom vi langt på kort tid, og fik set de genoprettede lysninger i skoven. Flemming Rune fortalte kyndigt om de fundne svampe og viste os den nye danske svampebog. Endnu en gaveide. Det var måske også en opfordring til os om at se på svampe hele året rundt og ikke blot i august og september, hvor der er kantareller. Bogen er udkommet på Gyldendal. Den hedder Danmarks svampe og er skrevet af Jan Vesterholt.

Årets weekend havde krævet megen forberedelse. Samtaler, aftaler, bestillinger og tjek af alle aftaler. Alligevel kom turen til at se ud, som om den ikke var ordentlig planlagt. Men holder plan 1 ikke, så prøver vi plan 2, eller plan 3. Det blev en god tur, fordi deltagerne var smidige, og stærene kom, selv om de ikke havde lovet noget. Vores lokale guide blev Ole Post, som har boet i Hillerød indtil for tre år siden. De sidste tre år har han sat sig ind i marsklandet, så han blev os en god leder. Morsomt var det, at han absolut ønskede at vise os Draved Skov. Den er udlagt som naturskov. Skoven holder han meget af, men den minder også om Gribskov. Vi nordsjællændere var nok så ivrige efter at se marsken, digerne og vadehavet. Men det var noget af en skuffelse. De enge, der ligger inden for digerne var pløjet op, og tilsået med korn. Har bønderne ikke en gang fået betaling for at holde dem som enge?

I det hele taget var de sønderjyske marker et sørgeligt syn. Markerne var pløjet med store plove. Det så meget sjusket ud. Dominerende var store majsmarker, der skulle høstes til ensilage, til de køer, der står på stald hele året. Men stærene kom ved solnedgang til de moser med tagrør, der heldigvis stadig er der. Vi oplevede SORT

SOL, endda både fredag og lørdag aften.

Sort sol er beskrevet i aviser, blade og ikke mindst på film. Virkeligheden levede op til alle deltagernes forventninger. Det største jeg oplevede på den tur, var imidlertid befolkningens erkendelse af, at man kan tjene penge på at have natur at vise frem. Den erkendelse kan måske være medvirkende til, at der bliver større forståelse for at naturen skal bevares. Vadehavet skal være klar til at modtage alle trækfuglene. Vi kan under ingen omstændigheder tillade et nyt fremskudt dige. Vi nød at kunne krydse grænsen uden pas. Det samme gjorde et par havørne, som vi kunne følge over Rudbøl sø og videre langs Vidåen, som danner grænsen lige uden for Rudbøl Kro. Den sidste perle, inden vi kastede os ud i trafikken, var Emil Noldes hus og have. Billederne var stærke, lige som det liv han førte. Den smukke fredfyldte have var, som den skulle være. Store bede med samme slags planter, holdt i de rigtige farver.

2004 er blevet det år, hvor det rigtig blev klart, at det er vigtigt at nogen har viden om naturen. Det blev året, hvor der skal udarbejdes forslag til nationalparker. Her i Nordsjælland under navnet Naturpark Kongernes Nordsjælland.

Det bliver forhåbentlig folkets Nordsjælland. Det område, hvor der endnu ikke er asfalteret eller bygget huse. Det er lagt op meget demokratisk med, at alle kunne melde sig til det første cafeseminar i juni måned. Mange af vores medlemmer var med, og mange har været med til at sætte præg på de arbejdsgrupper, der har arbejdet her i efteråret 2004. Vi er ikke så mange medlemmer i foreningen, men vi er ret så aktive. Det gælder om at vise, at der er mange for hvem naturen betyder noget. Derfor har Naturhistorisk Forening også været repræsenteret ved alle møderne i Det grønne Råd. Også de to konferencer, om sikring af vores grundvandsressourcer, har jeg deltaget i. Det er et fantastisk arbejde biologerne udfører i Amtets Teknik- og Miljøafdeling.

Gid der dog blev plads til denne funktion fremover. Det bliver vanskeligt at få samme omsorgsfulde og uvildige miljøarbejde i kommunerne, også selv om de bliver store.

En vidensbank har vi i Botanikgruppen. Der er en rigtig god stemning på turene. Alle er villige til at dele deres speciale med de andre. Det spænder vidt fra almindelige strandplanter til ulvefod og kambregner. Foruden de fjorten gennemførte ture, har der også været to indendørsarrangementer i natur- og tekniklokalet på Frederiksborg Byskole. Hvor mange steder, kan man komme og lære at slå træer og buske op i vintertilstand? Det må vist kaldes Lærdoms Lystgård.

Desværre er der ikke lige så mange deltagere i Fuglegruppen, men turene er gennemførte. Det, at vores gruppe lægger vægt på ture i nærmiljøet og satser på at bestemme alle fuglene, er lidt for moderne. For øjeblikket er det på mobilkontakt og sensationsjagttagelser, der er in. Men det vender. I Sverige er der kommet et nyt fænomen. Hvem ser flest forskellige arter inden for egen kommune? Det skal nok også komme her, og så kan vi være med. Et kryds i listen kan koste mange liter benzin, og det er ikke så miljøvenligt.

Idet hele taget kan det være svært at leve miljørigtigt. Men vi gør hver især, hvad vi kan uden at isolere os i et eneboerskjul. Som indbygger i et protestantisk land, er idealet ikke at sætte sit lys under en skæppe, men at udnytte alle betroede talenter. Vi føler os forpligtiget til at gøre alt, hvad vi kan for fællesskabet. Derfor vil jeg slutte årsberetningen med at citere vores formålsparagraf. Den går ikke ind for nydelse eller væren sig selv nok. Er den god nok efter at have været brugt siden 1967? Skal den ændres eller udvides. Det vil vi gerne have svar på i året 2005.

FORENINGENS FORMÅL ER AT FREMME KENDSKABET TIL OG INTERESSEN FOR NATUREN OG AT VIRKE FOR BEVARELSE AF NATURVÆRDIER. Foreningen kan til at opfylde disse formål drive enhver virksomhed, der tjener disse formål, f.eks. ekskursioner, foredrag, filmforevisninger og institutionsbesøg.

På bestyrelsens vegne Ida-Lykke Bang